

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Datum 10 september 2020
Betreft Verslag van de informele Landbouwrapad van 31 augustus en
1 september 2020

Geachte Voorzitter,

Met deze brief informeer ik uw Kamer over de uitkomsten van de informele Landbouwrapad die op 31 augustus en 1 september jongstleden plaatsvond te Koblenz.

Onderwerpen op de informele Landbouwrapad

Weerbare voedselketens en versterking van voedselzekerheid

Het Duitse voorzitterschap agendeerde de weerbaarheid van voedselketens in relatie tot de COVID-19-crisis en lessen die uit de afgelopen maanden getrokken kunnen worden. Het voorzitterschap concludeerde dat veel zaken goed zijn gegaan in de reactie op de crisis. De interne markt is opengebleven en lidstaten hebben goed samengewerkt, ook bij het vrije verkeer van seizoenarbeiders. Het voorzitterschap benadrukte de cruciale rol die boeren hebben gespeeld tijdens de crisis en die zij zullen gaan spelen tijdens het vergroten van de weerbaarheid van voedselketens. Boeren hebben een sleutelrol in de transitie naar duurzame landbouw en bijvoorbeeld in de ontwikkeling van innovatieve productiemethoden en de inzet van biotechnologie. De crisis vraagt enerzijds om een grote zelfvoorzieningszekerheid, met name in grondstoffen voor medicijnen en proteïne voor veevoer. Anderzijds is het van belang om open te blijven naar de wereld, onder andere vanwege de belangrijke rol van export. Diversificatie van export en

import kan hiervoor een oplossing zijn. Daarnaast onderstreepten enkele lidstaten het belang van standaarden voor import uit derde landen.

Ik heb onderstreept dat een weerbaar voedselsysteem afhankelijk is van duurzame voedselproductie binnen de ecologische grenzen. Alleen vanuit de transitie naar een duurzamer voedselsysteem is het mogelijk de weerbaarheid te versterken. Ik heb dit onderbouwd met vier elementen: risicospreiding door diversificatie, betere samenwerking in de keten, technologische innovaties en versterking van het ondernemerschap en verdienvermogen van de boer. Daarnaast heb ik aandacht gevraagd voor de gevolgen van de crisis in armere landen. Daar leiden de problemen in de voedselvoorziening direct tot een onaanvaardbare stijging in het aantal mensen dat overlijdt aan honger. Dit vraagt om gezamenlijk internationaal optreden van kennisinstituten, de private sector, overheden en *civil society* organisaties.

Herkomstetikettering

Het Duitse voorzitterschap benadrukte de positieve rol die herkomstcertificering kan spelen in het vergroten van de transparantie van de markt. Dit leidt tot geïnformeerde keuzes voor de consument en stimuleert de verkoop van regionale producten. Een aantal lidstaten spraken hun steun uit. Andere lidstaten benadrukten dat deze maatregel niet mag leiden tot hernationalisering en strijdig kan zijn met de principes van de interne markt. Daarnaast werd benadrukt dat het eventuele label ook voor bewerkt voedsel moet worden ingevoegd. Enkele lidstaten vroegen aandacht voor misleidende labels van honing. Ik heb aangegeven dat Nederland voor geharmoniseerde maatregelen voor herkomstetikettering is, omdat nationale maatregelen tot beperkingen in de interne markt kunnen leiden.

Dierenwelzijnslabel

Het Duitse voorzitterschap agendeerde de invoering van EU-brede dierenwelzijnslabels. De meeste lidstaten spraken hun steun uit, waarvan enkele benadrukte dat een dergelijk label op vrijwillige basis moet worden ingevoerd. Diverse lidstaten vroegen aandacht voor het effect van een label op de concurrentiepositie ten opzichte van derde landen. Daarnaast werd benadrukt dat een label een toevoeging moet zijn op wetgeving en moet leiden tot voortdurende verbeteringen van het dierenwelzijn. Voor veel lidstaten is een duidelijke definitie van dierenwelzijn en heldere, wetenschappelijke onderbouwde criteria van belang. Tevens moet een verbetering in het dierenwelzijn leiden tot een hogere prijs voor de boer. Ik heb ook benadrukt dat de hogere productprijs bij de boer terecht moet komen. Daarnaast heb ik voorgesteld een label stapsgewijs op te bouwen en niet overambitieuw met te veel criteria van start te gaan.

Dierenwelzijn tijdens transport

Het Duitse voorzitterschap vroeg aandacht voor dierenwelzijn tijdens vee-transport. Er werd gevraagd om duidelijkheid over de huidige wetgeving, betere monitoring en gegevensuitwisseling tussen autoriteiten en handhaving. Daarnaast dient er

geïnvesteed te worden in de dialoog met derde landen en dient er een betrouwbaar netwerk van rustplaatsen te komen in de EU en daarbuiten. Ik heb gedeeld dat het verbeteren van dierenwelzijn tijdens transport een van mijn prioriteiten is en dat ik verheugd ben dat de Europese Commissie de transportverordening herzielt. Ik zie mogelijkheden tot het verminderen van veetransporten door meer karkassen en vlees te vervoeren in plaats van levend vee en exporteren van genetisch materiaal voor fokkerijen. Ik heb voorgesteld de transporttijden van levend slachtvee te beperken tot maximaal 8 uur rijden. Dieren moeten niet vervoerd worden naar verre bestemmingen met als doel direct geslacht te worden. Diverse landen gaven steun aan een verbod voor lange afstandstransporten. Ik heb aandacht gevraagd voor de huidige dierenwelzijnsproblemen tijdens het transport van ongespeende kalveren en betere regelgeving voor transporten bij hitte.

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit